

Press och information

Europeiska unionens domstol
PRESSMEDDELANDE nr 48/16

Luxemburg den 4 maj 2016

Domarna i målen C-358/14 Polen/parlamentet och rådet
C-477/14 Pillbox 38(UK) Limited/Secretary of State for Health och C-547/14
Philip Morris Brands SARL m.fl./Secretary of State for Health

Europeiska unionens nya direktiv om tobaksvaror är giltigt

Den långtgående standardiseringen av förpackningar, det framtida förbudet mot mentolcigaretter i unionen och det särskilda regelverket för elektroniska cigaretter är alla lagenliga

Det nya direktivet från år 2014 om tobaksvaror¹ avser dels att underlätta att den inre marknaden för tobaksvaror och relaterade produkter fungerar smidigt, med utgångspunkt i en hög skyddsnivå för folkhälsan, dels att iaktta unionens skyldigheter enligt Världshälsorganisationens ramkonvention om tobakskontroll².

I direktivet föreskrivs bland annat ett förbud från och med den 20 maj 2020³ mot att släppa ut tobaksvaror med en karakteristisk smak på marknaden. Det föreskrivs också en standardisering av tobaksvarors märkning och förpackning. I direktivet införs även ett särskilt regelverk för elektroniska cigaretter.

Polen har med stöd av Rumänien bestritt förbudet mot mentolcigaretter vid EU-domstolen (mål C-358/14). I de två andra målen (C-477/14 och C-547/14), har High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) (Högsta domstolen (England och Wales), avdelningen Queen's Bench (förvaltningsrättsliga avdelningen)) hänskjutit frågor till domstolen om giltigheten av en rad bestämmelser i direktivet om tobaksvaror.

I de domar som meddelas idag **ogillar domstolen Polens talan och bekräftar giltigheten av de bestämmelser i direktivet** som den har prövat.

Vad först gäller förbudet av mentolcigaretter, slår domstolen fast att tobaksvaror med en karakteristisk smak (oavsett om det rör sig om mentol eller en annan smak) dels har analoga objektiva egenskaper, dels har liknande effekter vad gäller påbörjandet av konsumtion av tobak och upprätthållandet av denna. Domstolen erinrar om att mentol genom sin behagliga smak avser att öka attraktionskraften hos tobaksvaror för konsumenterna och att minskningen i attraktionskraft för dessa produkter kan bidra till att minska användningen av tobak och beroendet hos såväl nya användare som vanbrukare.

Domstolen konstaterar därefter att det vid den tidpunkt då direktivet antogs fanns betydande skillnader mellan medlemsstaternas bestämmelser. Vissa medlemsstater hade upprättat olika förteckningar över tillåtna eller förbjudna smaker, samtidigt som andra medlemsstater inte hade antagit några särskilda bestämmelser på denna punkt. Vidare bedömer domstolen att direktivet förhindrar en sådan utveckling i olika riktningar av medlemsstaternas bestämmelser genom ett förbud mot att släppa ut tobaksvaror med karakteristisk smak på marknaden. Därför finner domstolen att ett sådant förbud främjar en väl fungerande inre marknad för tobaksvaror och relaterade produkter, samtidigt som det är ändamålsenligt för att säkerställa en hög skyddsnivå för folkhälsan, särskilt för ungdomar.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU av den 3 april 2014 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG (EUT L 127, s. 1).

² Världshälsorganisationens ramkonvention om tobakskontroll undertecknad i Genève den 21 maj 2003.

³ Förbudet kommer att tillämpas på tobaksvaror med en särskild karakteristisk smak vars försäljningsvolym på unionsnivå utgör 3 procent eller mer i en viss produktkategori.

Domstolen slår dessutom fast att unionslagstiftaren hade rätt att, med utövande av sitt stora utrymme för skönmässig bedömning, införa ett sådant förbud, då de mindre ingripande åtgärder som Polen hade förespråkade inte föreföll vara lika lämpliga för att uppnå det eftersträvade syftet. De åtgärder som Polen hade förespråkade – att höja åldersgränsen endast för tobaksvaror med karakteristisk smak, att förbjuda gränsöverskridande försäljning av tobaksvaror, och att anbringa en hälsovarning på förpackningen med angivande av att tobaksvaror med karakteristisk smak är lika skadliga för hälsan som andra tobaksvaror – bedömer domstolen inte är ägnade att göra dessa varor mindre attraktiva och därmed inte ägnade att förhindra påbörjandet av konsumtionen av tobak för personer vars ålder är högre än den fastslagna åldersgränsen. Domstolen slår även fast att ett sådant förbud inte åsidosätter subsidiaritetsprincipen.

Vad gäller frågan om att standardisera tobaksvarornas märkning och förpackning, anger domstolen först att medlemsstaterna har rätt att behålla eller införa ytterligare krav endast vad gäller de aspekter av förpackningen av tobaksvaror som inte har harmoniserats genom direktivet.

Vad beträffar förbudet att på märkningen på styckförpackningar, ytterförpackningen eller på själva tobaksvarorna i sig anbringa någon beståndsdel eller inslag som kan marknadsföra tobaksvaror eller uppmuntra till konsumtion av sådana, även om sådana beståndsdelar eller inslag är materiellt riktiga, bedömer domstolen att förbudet för det första kan skydda konsumenterna mot de risker som är förknippade med rökning, och att detta förbud för det andra inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå det eftersträvade syftet. Vidare slår domstolen fast att reglerna om att hälsovarningarna ska förbli intakta när paketet öppnas, om den allmänna hälsovarningens och informationstextens placering och minimimått samt styckförpackningarnas form och minsta antal cigaretter per styckförpackning, är proportionerliga.

Domstolen konstaterar även att unionslagstiftaren inte överskred gränserna för vad som är ändamålsenligt och nödvändigt när lagstiftaren föreskrev att varje styckförpackning eller ytterförpackning ska vara försedd med hälsovarningar bestående av en varningstext och ett färgfoto, och täcka 65 procent av både den yttre framsidan och baksidan av styckförpackningen.

Det särskilda regelverket för elektroniska cigaretter föreskriver bland annat att tillverkare och importörer ska anmäla samtliga produkter som de avser att släppa ut på marknaden till nationella myndigheter (med en standstill-skyldighet i sex månader). Regelverket föreskriver även om särskilda varningar, en högsta nikotinhalt på 20 mg/ml, en skyldighet att bifoga en bipacksedel, ett särskilt förbud mot reklam och sponsring samt skyldigheter att upprätta en årsrapport. Vad gäller detta regelverk påpekar domstolen att elektroniska cigaretter har objektiva egenskaper som skiljer sig från tobaksvaror. Unionslagstiftaren åsidosatte således inte principen om likabehandling när den underkastade elektroniska cigaretter ett annat regelverk, som dessutom är mindre strikt än det som gäller för tobaksvaror.

Domstolen påpekar vidare att med hänsyn till att marknaden för elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare växer kan nationella bestämmelser om de villkor som produkterna ska uppfylla utgöra hinder för den fria rörligheten för varor i avsaknad av en harmonisering på unionsnivå. Domstolen slår även fast att direktivet gör det möjligt för medlemsstaterna att förhindra att standardiseringsreglerna kringgås, genom att direktivet tillåter att medlemsstaterna förbjuder gränsöverskridande distansförsäljning av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare och genom att direktivet ålägger de medlemsstater som inte förbjuder sådan försäljning vissa gemensamma regler.

Domstolen understryker att unionslagstiftaren med anledning av de uppkomna och eventuella riskerna med användningen av elektroniska cigaretter behövde handla i enlighet med de krav som följer av försiktighetsprincipen. Det framgår inte att anmälningsskyldigheten avseende elektroniska cigaretter är uppenbart oändamålsenlig eller går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå det syfte som unionslagstiftaren eftersträvar. Domstolen underkänner dessutom argumentet att skyldigheten för tillverkare och importörer av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, att årligen för de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna lägga fram vissa uppgifter som gör det möjligt för medlemsstaterna att övervaka marknadsutvecklingen, skulle strida mot proportionalitetsprincipen och rättsäkerhetsprincipen. Unionslagstiftaren agerade inte heller

godtyckligt när lagstiftaren föreskrev en högsta nikotinhalt på 20 mg/ml i den vätska som finns i elektroniska cigaretter och överskred inte uppenbart gränserna för vad som var ändamålsenligt och nödvändigt för att uppnå syftet med direktivet.

Domstolen slår även fast att det inte är oproportionerligt att kräva att styckförpackningar för elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare innehåller en separat bipacksedel. Det är inte heller oproportionerligt att förbjuda kommersiella meddelanden och sponsring för elektroniska cigaretter och deras påfyllningsbehållare. Vidare påverkar förbudet för ekonomiska aktörer att marknadsföra sina produkter inte kärnan i näringsfriheten och rätten till egendom, vilka erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

Slutligen slår domstolen fast att det särskilda regelverket för elektroniska cigaretter inte åsidosätter subsidiaritetsprincipen.

PÅPEKANDE: Syftet med talan om ogiltigförklaring är att rättsakter som har antagits av unionens institutioner och som strider mot unionsrätten ska ogiltigförklaras. Medlemsstaterna, de europeiska institutionerna och de enskilda får, på vissa villkor, väcka talan om ogiltigförklaring vid domstolen eller tribunalen. Om talan är välgrundad ska rättsakten ogiltigförklaras. Den berörda institutionen måste fylla det rättsliga tomrum som kan uppkomma till följd av att rättsakten ogiltigförklaras.

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domarna i fulltext ([C-358/14](#), [C-477/14](#) och [C-547/14](#)) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Bilder från uppläsningen av domarna finns tillgängliga på »[Europe by Satellite](#)« ☎ (+32) 2 2964106